

سوال برانگیز شدن ردیف های کلان وبدون خروجی

بودجه ۱۴۰۵ زیر ذره بین

بودجه سال ۱۴۰۵، از همان روزهای ابتدایی ارائه، با انتقادات گسترده‌ای مواجه شده است. یکی از مهم‌ترین نکات مورد بحث، تخصیص بودجه‌های کلان به برخی نهادها و مراکز است که در عمل خروجی ملموسی برای مردم و اقتصاد کشور ارائه نمی‌کنند. این موضوع نه تنها به یکی از چالش‌های اساسی بودجه تبدیل شده، بلکه سوالات جدی درباره شفافیت، کارایی و عدالت در تخصیص منابع عمومی در ذهن شهروندان ایجاد کرده است. مردم با دیدن اعداد و ارقام کلان، انتظار دارند که این منابع نتیجه‌ای ملموس و اثرگذار در زندگی روزمره آنها داشته باشد، اما واقعیت بودجه نشان می‌دهد که بسیاری از این ردیف‌ها فاقد بهره‌وری واقعی هستند و نمی‌توانند به حل مشکلات اقتصادی یا ارتقای کیفیت زندگی مردم کمک کنند. رئیس‌جمهور پیش‌تر اعلام کرده بود که با اختصاص بودجه‌های کلان به نهاد‌های بدون خروجی موافق نیست، اما تاکنون هیچ ردیف بودجه‌ای حذف یا اصلاح نشده است. خبرنگاران نوشت: این تناقض میان گفته‌ها و عملکرد، ابهاماتی در ذهن مردم ایجاد کرده و باعث شده بسیاری از شهروندان درباره شفافیت تصمیم‌گیری‌ها و اهداف واقعی بودجه دچار تردید شوند. این پرسش که چرا تصمیم‌های اصلاحی عملیاتی نمی‌شوند، همواره مطرح است و افکار عمومی انتظار پاسخ روشن و شفاف دارد.

◀ فقدان جسارت!

یک عضو کمیسیون اقتصادی مجلس اظهار داشت: قصه بودجه کشور پر از مسائل و مشکلات متعدد است و یکی از ضعف‌های اساسی آن، مربوط به نهادهایی است که هنوز اصلاح یا حذف نشده‌اند. از روز اول هم پیش‌بینی می‌کردم دولت جسارت حذف یا اصلاح جدی این نهادها را نداشته باشد؛ بیشتر حرف می‌زند، اما ربابی از بودجه این نهادها حذف نمی‌شود. در بهترین حالت، بهانه‌هایی مثل ادغام یا انتقال به زیرمجموعه یک وزارتخانه ارائه می‌شود، اما واقعیت این است که هنوز به مرحله درک شرایط ویژه کشور نرسیده‌ایم. هنوز درگیر تعاریفات مبسوم هستیم؛ یعنی ترس از ناراحتی برخی افراد یا نگرانی درباره صندلی‌ها، باعث شده هیچ ردیف غیرضروری حذف نشود و حتی برخی ردیف‌های جدید هم اضافه شده است. مصطفی‌پور دهقان گفت: از سوی دیگر، بودجه هیچ «خط داستانی» مشخصی ندارد؛ مشخص نیست دولت می‌خواهد با این بودجه به کجا برسد. آیا عدالت محوری هدف است؟ آیا اصلاحات یک تا دو ساله مدنظر است؟ در عوض، یا رانه‌ها حذف شده، از صندوق توسعه ملی قرض گرفته شده و اعداد بزرگی در بودجه نوشته شده؛ مثلاً گفته شده یا رانه‌ها را به مردم می‌دهیم و قیمت‌ها را افزایش می‌دهیم تا پولش را دوباره به مردم بازگردانیم. این تصور که با تغییر چند عدد روی کاغذ می‌توان اقتصاد را اداره کرد، اشتباه است. اقتصاد با اجتماع، با جایگزینی کالاها، با بازارهای بین‌المللی و با روان جامعه سروکار دارد؛ نمی‌توان تنها با افزایش قیمت بنزین یا یا رانه‌ها مشکلات را حل کرد. نماینده اردکان تصریح کرد: مشکل دوم، سردرگمی دولت در تعیین نرخ ارز و نحوه تأمین منابع بودجه است. عده‌ها در بخش‌های مختلف ارز، نفت، صندوق توسعه ملی تناقض دارند و با وجود نیت آزادسازی و اصلاح، بودجه نتوانسته مسیر مشخص و قابل اعتمادی ارائه دهد. با این وضعیت، واضح است که اگر کلیات بودجه امروز به رأی گذاشته شود، قطعاً تصویب نخواهد شد.

◀ بودجه نهادهای بی بهره

یک نماینده مجلس درباره موضوعات بودجه و انتقادات به آن بیان کرد: در ارتباط با نهادها و سازمان‌ها، باید ابتدا هر یک از آنها را به صورت جداگانه بررسی کنیم. در نظام مدیریت کشور، نباید بین کارکنان تبعیض قائل شویم؛ یعنی کارمندی که در سازمان برنامه و بودجه، وزارت اقتصاد، وزارت امور خارجه یا دانشگاه‌ها مشغول به کار است، نباید با دیگری تفاوت غیرمتصفانه‌ای در حقوق داشته باشد. حسین صمصامی گفت: بیس حقوق باید برای همه یکسان باشد، اما در عین حال، سیستم پرداخت‌ها باید متناسب با کارایی و بهره‌وری باشد؛ یعنی افرادی که عملکرد بهتری دارند، مشوق و پاداش دریافت کنند و افرادی که به وظایف خود عمل نمی‌کنند، با سازوکارهای مدیریتی و تنبیهی مواجه شوند. این انتظاف و نظام تشویق و تنبیه باید در حقوق و مزایای کارکنان دیده شود. وی افزود: در مورد بودجه، اگر همین مشخصات فعلی به صحن مجلس بیاید، امیدوارم نمایندگان به آن رأی منفی بدهند. نکته دیگر، مربوط به برخی بنیادها و نهادهایی است که مردم از آنها شناختی ندارند یا حتی اسمی از آنها نمی‌دانند، اما بودجه‌های کلان به آنها اختصاص یافته است. هر جایی که بودجه زیادی دریافت می‌کند ولی بهره‌وری و کارایی ندارد و منفعتی برای مردم در کوتاه‌مدت یا بلندمدت ایجاد نمی‌کند، باید بودجه آن صفر شود. ممکن است برخی مراکز مطالعاتی در کوتاه‌مدت خروجی نداشته باشند، اما در بلندمدت می‌توانند به حل مشکلات مردم کمک کنند. این موارد باید در بودجه ریزی لحاظ شوند، اما اگر نهادی ده‌ها سال فعالیت کرده و نه خروجی دارد و نه آینده‌ای برای مردم ایجاد می‌کند، قطعاً باید از نظام بودجه حذف شود. همچنین عباس پاپی‌زاده بالنگان عضو هیات رئیسه مجلس نیز در این باره عنوان کرد: بودجه پیشنهادی دولت با انتقادات جدی مواجه شده است. نخستین نکته مربوط به افزایش حقوق کارکنان است؛ افزایش حقوق در نظر گرفته شده، تنها نیمی از نرخ تورم اعلامی دولت است و این موضوع برخلاف قانون عمل می‌کند و بار تورمی واقعی را بر دوش مردم و خانواده‌ها قرار می‌دهد، به‌گونه‌ای که کارمندان هرچه بیشتر به زیر خط فقر نزدیک می‌شوند. وی افزود: نکته دوم کسری بودجه‌ای است که در تراز عملیاتی وجود دارد و حدود ۶۱۵ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود. این کسری باعث می‌شود دولت در سال آینده مجبور شود پرداخت حقوق و دستمزد و برخی هزینه‌های جاری خود را یا کاهش دهد یا منابع بودجه عمرانی را به سمت تأمین این هزینه‌ها سوق دهد.

حسن بیبادی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

نابسامانی‌ها ساخته و پرداخته

نفوذی‌هاست

برخی تعمداتصمیماتی می‌گیرند که مردم به خیابان بریزند

مجلس بدون خونریزی به توپ بسته شده است

دلسوزی می‌خواندم، یادمان نرود که «هرکس که می‌خندد الزاماً حالش خوب نیست» و «هرکس که ساکت است، لزوماً آرام نیست». به همین دلیل لازم و ضروری است نه برای جستان، بلکه برای روحتان هم یک وقت ویزیت دکتر بگیرید». جملات ذکر شده اظهارات مهندس حسن بیبادی فعال سیاسی اصولگرا و عضو پیشین شورای شهر تهران در گفت‌وگو با «آرمان ملی» است. بیبادی در این گفت‌وگو به مهم‌ترین چالش‌های پیش روی کشور اشاره می‌کند که در ادامه می‌خوانید.

آرمان ملی – احسان انصاری: «به خاطر بی‌تدبیری مسئولین و ناجوانمردی نفوذی‌های بی‌چیره و موجب، مردم خسته‌اند. خستگی‌هایی که تمامی ندارد. در اواخر دهه پنجم انقلاب هستیم، اما اشک‌هایی است که بی‌دلیل می‌ریزند و بی‌حوصلگی و خشونت عمومی که بدون پاسخ و توضیح است. این‌ها نشانه‌های یک روان زخمی جامعه‌اند ولی بدون فریاد، بدون کبودی، اما عمیق‌تر از هر شکستگی و در نهایت نمایانگر وجود یک توده و غده سرطانی در کشور است. در یک دل نوشته

◀ مهم‌ترین دلایل بی‌ثباتی اقتصادی و افزایش لجام

گیسخته نرخ ارز و طلا را چه می‌دانید؟

نابسامانی به خاطر ناترازی‌ها و کمبودهایی نیست بلکه نوعا ساخته و پرداخته نفوذی‌هاست. مردم آزاری روش‌مند توسط بعضی از مسئولان موثر به شکل‌های مختلف در حال اجراست و این ناجوانمردان تا مردم را به نافرمانی مدنی مبتلانکنند و آنان را برای شورش به خیابان‌ها نیاورند دست بردار نیستند. با این وجود این مردم خوب و ایثارگرند که نقشه‌های شوم آنها را با مقاومت انقلابی خود را برملاکرده و انقلاب رنجانات داده‌اند. نقشه بی‌ارزش شدن پول ملی و رشد قیمت ارز و طلا و دیگر گرانی‌های لجام‌گیسخته از طریق برخی لایه‌های دولت مستقر و دولت‌های سایه و باندهای متصل به قدرت و ثروت صورت می‌پذیرد و باید با آن مقابله کرد. برای اثبات این مدعا از شمایی خواهم برای مثال به افزایش هزینه‌های فیش‌های آب، برق، گاز و تلفن بدون مصوبه مجلس و به صورت عجیب و غریب و بدون آگاهی مردم و عوارض مالیات‌های بی‌منطق و زورگروانه از طریق روش‌های شبیه به لاتاری و قمار با تفکر کمونیستی بنگرید. در مورد گرانی‌های این وضعیت وجود دارد که چرا چنین اتفاقی رخ داده است.

◀ شمارد شکل‌گیری این وضعیت تعمد می‌بینید؟

بله؛ نوعی تعمد برای به خیابان کشیدن مردم وجود دارد. مگر در این چند ماه گذشته و بعد از حمله آمریکا و رژیم غاصب و کودکش، مردمی که آن اتحاد و مقاومت و صلابت جانانه خود را به رخ جهانیان کشاندند و استبکار راز کرده خود پیشیمان کردند، چه گناه بزرگی را مرتکب شدند که مستوجب این تنبیه ظالمانه باشند؟ از طرف دیگر انقلابیون مجلس صد اوسیم و انکشن نشان می‌دهند. یادمان نرود جاسوسانی چون علیرضا اکبری را که چندی پیش اعدام شد، در کلیه مجاری امور برای آشفته نمودن اوضاع کشور فراوانند و هیچ استثنایی برای امنیت سازمان‌ها و مدیریت‌های گوناگون اجرائی و غیره در اثرگذاری این ناجوانمردان متصور نیست و همه در خطرند.

◀ ترامپ پس از دیدار با نتانیاهو ایران را به شکل جدیدی تهدید کرد. با توجه به شایعات مطرح شده به چه میزان احتمال تنش خارجی می‌پارمون ایران وجود دارد؟

از یک دیوانه بدون منطق و سواد سیاسی هرچه بگویید

بنده به عنوان یک رزمنده جانباز موافق

مدیریت با تفکر عاقلانه و ناب بسیجی

دفاع مقدس هستیم و این منش و وروش

را راهگشا و عامل افتخارآمیز نجات

کشور می‌دانم

بعید نیست، با بروز و ظهور تفکر مقاومت ابهت و محبوبیت همه کشورهای استکباری از جمله آمریکا به حداقل ممکن رسیده و به همین دلیل است که برای رسیدن به اهداف شوم خود دست به کارهای نظامی می‌زند. البته این روش نیز حداقل در سی سال گذشته بی‌اثر بوده است در حالی که تفکر مقاومت و ظلم‌ستیزی رو به توسعه و رشد است.

◀ به چه میزان جنگ بین ایران و اسرائیل را محتمل می‌دانید؟ چرا؟

به گفته همه تحلیلگران نظامی منصف جهانی رژیم کودککش صهیونیستی در جنگ اخیر در مقابل جمهوری اسلامی شکست خورد و هنوز سران این رژیم غاصب و منحوس به دنبال توجیه این شرایط هستند. با این وجود چنانچه دوباره مسئولین ذریبط در سازمان‌های اطلاعاتی و نظامی به بی‌توجهی قبلی خود ادامه دهند و از جنگ ۱۲ روزه عبرت نگرفته باشند، شاید جنایت آنها به شکل ترور شخصیت‌ها کلیدی ادامه داشته باشد، اما احتمال جنگ را در کوتاه‌مدت بعید می‌دانم.

◀ با توجه به شرایط کشور و مخاطرات احتمالی چه چشم‌اندازی را برای آینده کشور متصور هستید؟

بنده به عنوان یک رزمنده جانباز موافق مدیریت با تفکر عاقلانه و ناب بسیجی و جهادی همچون زمان هشت سال دفاع مقدس هستیم و این منش و روش را راهگشا و عامل افتخارآمیز نجات کشور می‌دانم. پیشینه‌ام این است که به راهبردهای مقام معظم رهبری و دلسوزان نظام اسلامی توجه نموده و آنها را به‌کار گیرید و با آن شجاعتی که در بیان دایره مفساند و دشمنان دوست‌نما را متعلق به هر سازمانی هستند به مردم معرفی کنید. دولت باید سعی کند دایره مدیریت خود را از جناح بازی نرم خارج نموده و وفاق واقعی را پیگیری کند. آقای پزشکیان که خود ثمره مفید و اثرگذار و زحمت‌کش این انقلاب است، بدانند با این منصوبین فعلی هیچ اتفاق چشمگیری نخواهد افتاد و این زخم‌ها اگر دیده نشود، هم ورم می‌کند و هم خون‌ریزی و خسارت بیشتری دارد. چنانچه دقت کنید گاهی زخم‌ها در جانتان هست اما به علت عادت و بی‌توجهی، خود عاجز از دیدن آن هستید. زخمی که نه بانداژی، نه بانسمانی و نه بخیه‌ای دارد ولی دردی واضح و ناگوار دارد که آثار شوم اجتماعی آن مشهود است. به خاطر بی‌تدبیری برخی مسئولین و ناجوانمردی نفوذی‌های بی‌چیره و موجب مردم خسته‌اند. خستگی‌هایی که تمامی ندارد. در اواخر دهه پنجم انقلاب هستیم، اما اشک‌هایی است که بی‌دلیل می‌ریزند و بی‌حوصلگی و خشونت عمومی که بدون پاسخ و توضیح است. این‌ها نشانه‌های روان زخمی جامعه‌اند ولی بدون فریاد، بدون کبودی، اما عمیق‌تر از هر شکستگی و در نهایت نمایانگر وجود یک توده و غده سرطانی در کشور است. در یک دل نوشته دلسوزی می‌خواندم یادمان نرود که «هرکس که می‌خندد الزاماً حالش خوب نیست» و «هرکس که ساکت است، لزوماً آرام نیست». به همین دلیل لازم و ضروری است نه برای جستان، بلکه برای روحتان هم یک وقت ویزیت دکتر بگیرید.

مردم وزندگی در شرایط سخت

شهراد شاهرخی تهرانی

تحلیلگر مسائل اجتماعی

سخن در باب مردم است، مردمی که سال‌ها در جنگ و فشار تحریم‌ها با زندگی خود ساخته‌اند و با هرگونه سختی و ناملایمات دست و پنجه نرم کرده‌اند. با بالا رفتن قیمت‌ها از جمله دلار و طلا و گرانی کالاها و اجناس ضروری و مورد نیاز مردم، فشار روانی و اقتصادی بر افراد جامعه بیشتر شده و مردم دیگر نمی‌توانند و حقیقتاً توانایی آن را ندارند که از پس تأمین مخارج اولیه خود برآیند. اقتصاد کشور عملاً در حالت کم‌اثر گرفته و با وجود تورم بالا و فقر در جامعه، مردم در یک وضعیت پوچی و بحران قرار گرفته‌اند و گرانی‌ها امان مردم را بریده و دمار از روزگار جامعه و مملکت در آورده است. براسنی آقایان مسئول در کجای این میدان ایستاده‌اند؟ مسئولان در این برهه از زمان و در این بحران چه می‌کنند؟ آیا به هوش هستند یا خیر؟ این را باید در نظر بگیریم که جامعه تا زمانی که در فقر و ناداری سیری می‌کند نمی‌تواند به سوی تعالی و رشد حرکت کند، جامعه تا زمانی که دچار کمبود و ناتوانی ست نمی‌تواند به دستاوردهای پیشرفت‌های علمی، اقتصادی، فرهنگی، هنری و حتی معنوی دست پیدا کند، چرا که جامعه نیاز دارد به اینکه تغذیه شود و نیاز به نفس کشیدن دارد؛ اگر فضای جامعه چه از لحاظ اقتصادی و چه از لحاظ اجتماعی و فرهنگی و حتی مذهبی بسته باشد چگونه می‌تواند ادامه حیات یابد؟ قشر فرو دست و متوسط جامعه در حال ویران شدن و نابودی هستند و دچار آشفته‌گی فکری و روحی و روانی شده‌اند و اگر مسئولان و مدیران اقتصادی و قوه مجریه کاری نکنند و فکر خود را برای رفاه و آسایش مردم به کار نگیرند کشور دچار آتارشی و هرج و مرج خواهد شد و دیگر نمی‌توان جلوی فاجعه‌ای بزرگتر را گرفت! همانطور که هم اکنون ما شاهد این آتارشی در جامعه هستیم و در واقع مردم به وضعیت موجود (بیشتر اقتصادی) در این مملکت اعتراض دارند و باید با احترام با مردم برخورد کرد و بایستی حرف‌هایشان را شنید و به مشکلاتشان با رأفت و مهربانی رسیدگی کرد و بایسته و شایسته است که به دغدغه‌هایشان با دلسوزی و محبت رسیدگی کرد. مگر مردم ما چه می‌خواهند؟ یک زندگی شرافتمندانه و با عزت و دور از جنگ روانی و اقتصادی و نیز آرامشی که از امنیت و رفاه نشأت گرفته باشد. مردم ما از فقر و ناداری و تبعیض و از نبود و عدم رفاه و آسایش خسته‌اند، مردم ما از جنگ و تحریم خسته‌اند، مردم ما از گران شدن روز به روز کالاها و اجناس و... خسته‌اند، مردم ما از زندگی مداوم در شرایط سخت خسته‌اند. این‌ها همان مردمی هستند که در زمان جنگ هشت ساله و تحریم‌ها با همه ناملایمات روزگار ساختند و حالا وقت آن است که زندگی کنند نه این که دغدغه نان و آب و هوا را داشته باشند! نیاز جامعه به امنیت، رفاه و آسایش یک ضرورت است و بایستی به دغدغه‌های یک جامعه اندیشید و نیاز افراد آن جامعه را تأمین کرد. بدون تردید فقر و نابرابری اقتصادی پیامدهای ناگوار و رابه دنبال خواهد داشت؛ چرا که فقر اقتصادی یکی از گسترده‌ترین و بزرگترین معضلات است که متأسفانه برخی از جوامع انسانی از جمله ایران عزیزمان با آن دست و پنجه نرم می‌کنند و این معضل و مشکل، نیاز به یک برنامه‌ریزی دقیق با کمک کارشناسان دلسوز و مدیران و مجریان و قانون‌گذاران مملکتی دارد. تا زمانی که دست سودجویان و کارشکنان اقتصاد و دلالان بزرگ اقتصاد کشور قطع نشود، جامعه همچنان در بحران و آسیب گرفتار خواهد بود و استخوان مردم زیر بار فشارهای اقتصادی خرد خواهد شد. مدیریت مردم بایستی در اولویت برنامه‌های مدیران دولتی باشد، مسئولان و مدیران دولت بایستی در سیاست‌گذاری خود تجدید نظر کرده و هر چه سریع‌تر به فکر رفته و مردم را در یابند و این را بدانند که معیشت سالم و اقتصاد خوب برای جامعه و یک کشور یک ضرورت است.

عبدالرضا فرجی راد:

عراقچی اعتقادی به مطلوب بودن تحریم‌ها ندارد

یک تحلیلگر مسائل بین‌الملل اظهار داشت: در شرایط کنونی به دلیل حساسیت بالا به‌گونه‌ای است که میزان نکته‌سنجی افزایش یافته و هر اظهارنظری می‌تواند واکنش‌هایی به دنبال داشته باشد. در این فضا، به نظر می‌رسد آقای عراقچی نتوانست منظور خود را به‌طور دقیق و روشن بیان کند. او می‌خواست بگوید که تلاش‌هایی برای رفع تحریم‌ها صورت گرفته، اما این تحریم‌ها عملاً برداشته نشده‌اند و در عین حال، تحریم‌ها دارای برکاتی بوده‌اند. هر چند استفاده از واژه برکات در شرایط فعلی مناسب به نظر نمی‌رسد، اما مقصود او این بوده است که فشار تحریم‌ها کشور را به سمت خودکفایی و اتکا به ظرفیت‌های داخلی سوق داده است. اگر این موضوع با توضیح دقیق‌تر و ادبیات بهتری مطرح می‌شد، زمینه بروز سوء تفاهم فراهم نمی‌گردید. عبدالرضا فرجی راد گفت: بدیهی است که آقای عراقچی اعتقادی به مطلوب بودن تحریم‌ها ندارد و به هیچ‌وجه بر این باور نیستند که تحریم‌ها نباید برداشته شوند. سخنگوی وزارت امور خارجه نیز تصریح کرده است که در این دوره، تلاش‌های گسترده‌ای برای رفع تحریم‌ها انجام شده است. با این حال، باید توجه داشت که تصمیم‌گیری درباره برداشتن تحریم‌ها صاف‌رادر اختیار وزارت امور خارجه نیست.